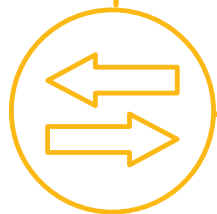
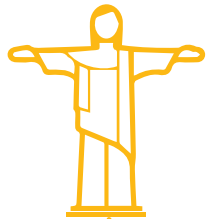

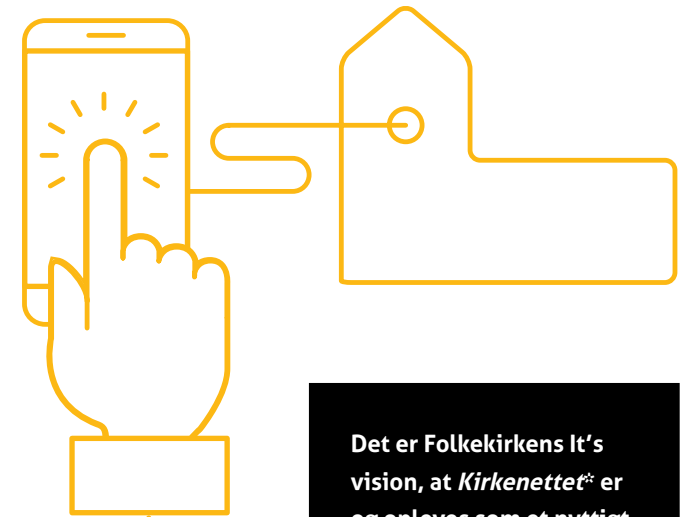
DIGITAL STRATEGI 2016-2020

for Kirkeministeriet og folkekirken

Folkekirkens mission som kristen kirke er at forkynde Kristus som hele verdens frelser gennem evangeliets forkyndelse, sakramenternes forvaltning, oplæring i kristendom og sjælesorg.

Kirkeministeriet er bindeleddet mellem stat og kirke og samarbejder med folkekirken om at udvikle en nutidig kirke. Kirkeministeriet værner om religionsfriheden.

Det er Folkekirkens It's vision, at *Kirkenettet** er og opleves som et nyttigt redskab, der understøtter folkekirken og ministeriet i at løse deres opgaver.

It-Styregruppen, januar 2016

Afdelingschef Steffen Brunés, Kirkeministeriet (formand), Menighedsrådsformand Inge Kjær Andersen, udpeget af Landsforeningen af Menighedsråd, Biskop Henning Toft Bro, udpeget af biskopperne, Provst Johanne Haastrup, udpeget af Danmarks Provsteforening, Sognepræst Jens Degn Bjerrum, udpeget af Den danske Præsteforening, Kontorchef Asger W. Gewecke, udpeget af stiftskontorcheferne, Kordegn Henrik Højen, udpeget af Danmarks Kordegneforening, Chefkonsulent Rasmus Paaske Larsen, Kirkeministeriet, It-chef Torben Stærgaard, Folkekirkens It.

En * i teksten henviser til en begrebs- og ordforklaring bagest i hæftet og er sat ved den første forekomst af begrebet/ordet (kursiveret).

Indledning

Den digitale strategi skal sikre folkekirken de bedste muligheder for at anvende den digitale teknologi til at understøtte folkekirkens mission.

Den digitale teknologi er et centralt middel til at understøtte det kirkelige og det administrative arbejde i folkekirken.

Den digitale strategi skal medvirke til at skabe et fælles grundlag for at styrke folkekirkens digitale tilstedeværelse i samfundet.

Hvor it tidligere var fokuseret på at understøtte en organisations interne arbejdsgange, har den massive udbredelse af teknologien i alle samfundslag betydet, at digitalisering spiller en central rolle for enhver organisation – eksternt såvel som internt.

Forventningen er, at teknologiens betydning stadig vil være stigende i de kommende år.

For alle de, der kommer i kontakt med folkekirken, medlemmer som ikke medlemmer, foruden alle de, der som en del af folkekirken er med til at realisere folkekirkens mission, er det en målsætning at sætte en fælles retning for det fortsatte arbejde med at forbedre og udbrede gode digitale løsninger. Derfor er et af strategiens vigtigste mål at understøtte menighedsrådenes kirkelige og præsternes pastorale

opgaver.

Et andet vigtigt mål er at understøtte den folkekirkelige forvaltnings forretningsmæssige målsætninger inden for de givne økonomiske rammer. Dette sker i et nært samarbejde med Kirkeministeriet, der som bindeleddet mellem stat og kirke udvikler og sætter rammerne for kirkens virksomhed.

Regeringen og Folketingets digitaliseringsstrategi foruden forvaltnings- og offentlighedsloven udgør sammen med persondataloven en væsentlig del af rammerne for digital sagsbehandling og administrative opgaver. Med velfærdsamfundets ønske og krav om at anvende de fælles ressourcer effektivt, er teknologianvendelse og digitalisering en nødvendig forudsætning.

Det sidste vigtige mål med digitaliseringsstrategien er derfor at sætte rammerne for, hvordan Folkekirkens It anskaffer og udvikler it-løsninger, som lever op til de krav, der stilles. Strategien skal samtidig være styrende for alle fælles projekter og tiltag i forhold til it og digitalisering i folkekirken og Kirkeministeriet.

Den digitale strategi er gældende for perioden 2016-2020. Den er forankret i It-Styregruppen, som løbende vil følge fremdriften med at realisere

strategien og foretage nødvendige tilpasninger som følge af ændrede krav og nye teknologiske muligheder.

Som et af Kirkeministeriets prioriterede mål for 2016 indgår det at gennemføre en budgetanalyse af Folkekirkens It.

It-Styregruppen har aftalt med ministeriet, at den digitale strategi indgår i analysen. I den forbindelse skal ses på de redskaber og metoder, som It-Styregruppen anvender, når den træffer beslutning om nye projekter, følger op på større igangværende projekter samt evaluerer afsluttede projekter.

På baggrund af budgetanalysen lægges der derfor op til et review af den digitale strategi inden udgangen af 2016.

2

FOLKEKIRKEN - EN
DEL AF SAMFUNDET

Folkekirken som en nutidig del af samfundet

It-Styregruppen og Folkekirkens It har omsat folkekirkens mission til nogle indsatsområder, som kan give retning og være styrende for anvendelsen af teknologi, der understøtter løsning af de daglige opgaver, som ligger fjernt fra forkyndelse, oplæring og sjælesorg m.v., som er kirkens væsentligste opgaver.

It-Styregruppen har i den henseende taget afsæt i de syv pejlemærker, der indgår i betænkning 1544 om folkekirkens styre, og som i 2015 blev afgivet af *Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken*.

De syv pejlemærker

Folkekirken og folket

Det første pejlemærke handler om folkekirkens forhold til og betydning for folket. Folkekirkens betydning for sammenhængskraften afspejles bl. a. i brugen af folkekirken som samlingssted for alle danskere, uanset religiøst tilhørsforhold, ved markeringen af visse officielle begivenheder. Men betydningen afspejles også i, at folkekirken har ansvaret for sikring og vedligeholdelse af den meget store del af den danske kulturarv, som udgøres af kirker og kirkegårde.

Folkekirkens tilstedeværelse overalt

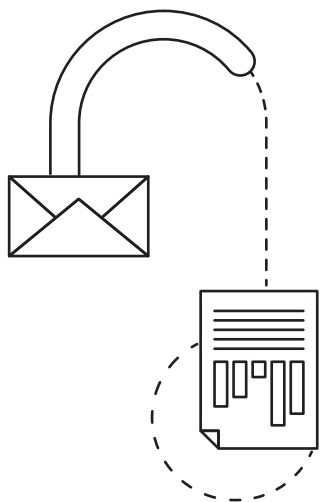
Det andet pejlemærke handler om folkekirkens tilstedeværelse overalt, såvel geografisk som på anden måde. Det kommer i forhold til den digitale strategi til udtryk ved, at Kirkenettet skal være tilgængeligt overalt via nettet og i form af it-udstyr, som anvendes lokalt.

Rummelighed og frihed

Det tredje pejlemærke handler om rummelighed og frihed, som er to karakteristiske træk ved folkekirken. I forhold til teknologianvendelsen ses indsatsen bl. a. som tilbud af løsninger, der understøtter sognebåndløsning og valg til menighedsråd. Men indsatsen ses også i, at løsninger, som anvendes lokalt, skal være fleksible og kunne respektere, at sognemenighederne selv bestemmer, hvordan det kirkelige liv skal udformes.

2200 menigheder - én folkekirke

Det fjerde pejlemærke handler om folkekirkens enhed, og om at folkekirken består af mange små enheder og samtidigt er en landsdækkende helhed. Det betyder, at de løsninger, som Folkekirkens It stiller til rådighed, skal understøtte, at opgaver, der kan løses lokalt, fortsat løses lokalt. Desuden skal opgaver, som efter deres karakter må løses i fællesskab, kunne understøttes af løsningerne.

Folkekirken som en nutidig del af samfundet - fortsat

Fleksibilitet er dermed et nøgleord. Nogle gange skal løsningerne understøtte samarbejder, der følger den folkekirkelige struktur, mens de i andre tilfælde skal understøtte samarbejder, der går på tværs af strukturen. Kirkekalenderen er et eksempel på en kompleks teknologisk løsning, der understøtter samarbejder på tværs i folkekirken.

Præstens uafhængighed

Det femte pejlemærke handler om præstens uafhængighed i udøvelsen af den pastorale forpligtelse, herunder forkyndelse, sjælesorg og undervisning. Dette pejlemærke er i forhold til den digitale strategi den trædesten, som fører til krav om, at løsningerne skal sikre fortrolighed, integritet og tilgængelighed. Samlet set stiller opgaverne desuden krav om sikkerhed og opfyldelse af persondatalovens bestemmelser i forhold til de medlemmer og borgere, som folkekirken betjener.

Demokratisk legitimitet

Det sjette pejlemærke handler om demokratisk legitimitet og i den forbindelse forholdet mellem Folketinget, kirkeministeren, biskopperne, stiftsrådene, provstiudvalgene og menighedsrådene. For teknologianvendelsen og dermed for den digitale strategi kommer dette pejlemærke til udtryk ved,

at løsningerne skal understøtte de forskellige organer, eksempelvis ved at beslutninger i form af beslutningsreferater m.m. kan fastholdes, indgå i tilsyn og understøtte åbenhed. Sogn.dk med dets fortegnelser af råd og udvalg, beslutningsprotokoller og regnskaber er et eksempel herpå.

Nært forhold mellem staten og folkekirken

Det syvende pejlemærke er, at der fortsat skal være et tæt forhold mellem staten og folkekirken. Pejlemærket har i den digitale strategi den betydning, at Kirkenettet både skal understøtte det arbejde, der udføres i folkekirken og i Kirkeministeriet, og samarbejdet mellem kirken og ministeriet. Desuden skal Kirkenettet både understøtte samspillet med den offentlige forvaltning, som både kirken og ministeriet er en del af, og offentligheden i form af medlemmer og borgere samt den presse, der interesserer sig for folkekirken.

3

STRATEGIENS
BAGGRUND OG
ANVENDELSE

Folkekirkens It skal sikre anvendelsen af de vedtagne digitale principper, og i den sammenhæng at alle nye projekter og opgaver lever op til principperne.

Folkekirkens It skal sikre, at de vedtagne arkitekturprincipper for Kirkenettet overholdes.

Strategiens baggrund og anvendelse

Baggrund

Udarbejdelsen af den digitale strategi er igangsat og ledet af It-Styregruppen med sekretariatsbistand fra Folkekirkens It.

Strategiarbejdet har fulgt 3 spor:

Et spor har haft til formål at afdække aktuelle behov samt ønsker og forventninger til den fremtidige anvendelse af teknologi og digitalisering i kirkens arbejde og i folkekirkens relationer til de mennesker, som folkekirken betjener.

Et andet spor har fokuseret på de administrative løsninger, der anvendes i den interne forvaltning, og i særlig grad på hvilke forventninger brugerne har til de ydelser, som Folkekirkens It skal levere.

Disse to spor er blevet til med bred involvering af interessenter i folkekirken og Kirkeministeriet. De er baseret på interviews med de forskellige medarbejdergrupper og organisationer.

Et tredje spor har taget udgangspunkt i teknologiske muligheder og tendenser. Disse er sammenholdt med en vurdering af, på hvilke områder teknologi og digitale værktøjer med fordel kan anvendes i folkekirken og i Kirkeministeriet. Endeligt

er krav og målsætninger fra den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi indgået.

Anvendelse

Strategiens målsætninger skal være styrende for de initiativer, der iværksættes af Folkekirkens It i strategiperioden.

Strategien sætter retning. Men de konkrete initiativer planlægges løbende, så der tages højde for folkekirken og Kirkeministeriets aktuelle behov og ønsker, såvel som for den fortsatte teknologiske udvikling i strategiperioden.

Folkekirkens It skal på den baggrund udarbejde forslag til og vedligeholde en handlingsplan for strategiens realisering. It-Styregruppen vil fastlægge, hvilke konkrete projekter der skal gennemføres. Det vil ske på baggrund af en løbende dialog med brugerne i folkekirken, inddragelse af frontløberprojekter og fokusgrupper.

Prioritering af de enkelte initiativer foretages af It-Styregruppen.

Strategiens indhold

Den digitale strategi indeholder tre hovedafsnit, der beskriver, hvordan strategien vil blive anvendt. Den præsenterer de målsætninger og principper, som fastlægger retning og rammer for initiativer i kommende år.

De tre hovedafsnit er:

Strategiens baggrund og anvendelse

Kort beskrivelse af på hvilken baggrund strategien er udarbejdet, hvordan den vil blive realiseret og i hvilket samspil mellem Folkekirkens It, It-Styregruppen og brugerne realiseringen vil ske.

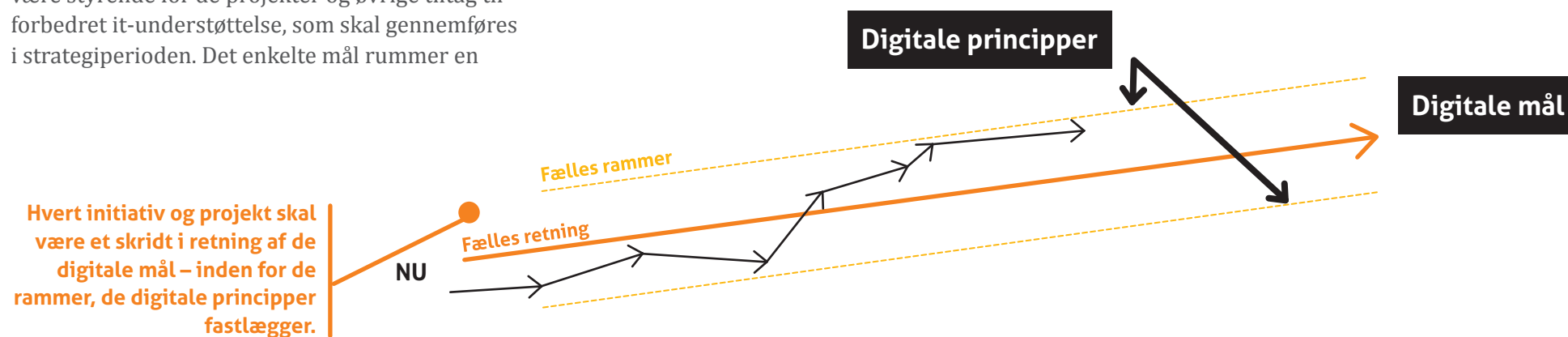
Digitale Mål

De enkelte mål fastlægger den retning, som vil være styrende for de projekter og øvrige tiltag til forbedret it-understøttelse, som skal gennemføres i strategiperioden. Det enkelte mål rummer en

række indsatsområder, som skal styrkes i de kommende år, for at strategien kan realiseres og give de effekter, som ønskes opnået ved at realisere målene.

Digitale principper

Konkrete principper, som fastlægger fælles rammer og spilleregler for arbejdet med it og digitalisering i folkekirken og Kirkeministeriet, skal sikre størst mulig effekt af indsatsen på it-området. Dette sker ved at sikre ensartethed på tværs af de enkelte projekter, og ved at skabe det bedst mulige forum i organisationen med henblik på at få effekt og værdi af de ressourcer, som anvendes på it.

Digitale mål

5

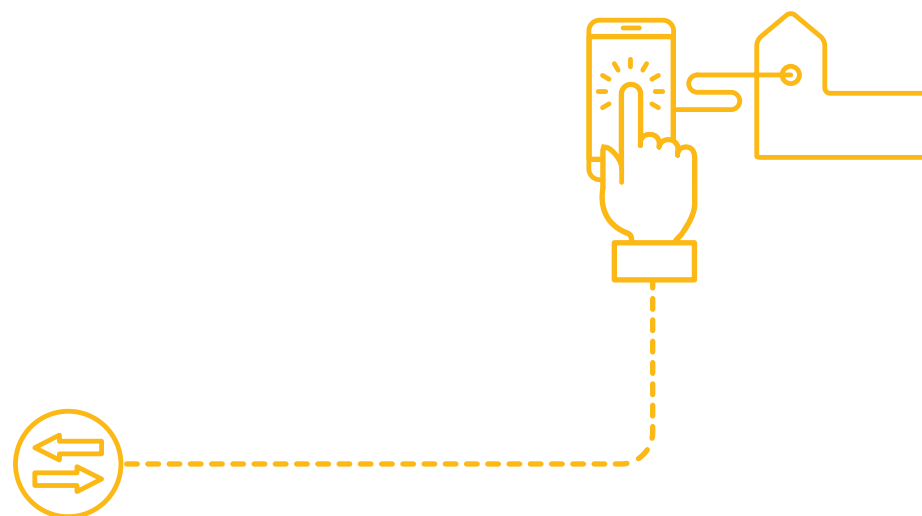
DIGITALE MÅL

Digitale trends

Som grundlag for den digitale strategi er der sket en kortlægning og udvælgelse af de overordnede digitale trends, som forventeligt vil påvirke folkekirken og Kirkeministeriet mest.

Der er udvalgt fem hovedområder, som er indgået i udarbejdelsen af mål og principper.

Disse trends afspejles både i de brugerbehov, som er beskrevet i strategien, fx ønsket om at kunne bruge flere it-løsninger på mobil og tablet, og i mere teknologisk drevne behov som anvendelse af forskellige typer af it-drift eller valg af sikkerheds-løsninger.

Digitale mål

Der forventes øget fokus på it-sikkerhed som følge af et stadig højere trusselsniveau i cyberspace og øget anvendelse af it generelt.

De primære behov vurderes at være at:

- etablere en fælles sikkerhedsmodel på tværs af alle services og platforme*
- skabe mulighed for at understøtte en sikkerhedsmodel med rettighedsstyring på tværs af det it-udstyr, brugerne anvender
- sikre, at brugerne har mulighed for at få valideret it-sikkerheden på lokalt indkøbte og administrerede løsninger
- sikre persondata i henhold til den persondataforordning, der forventes at træde i kraft medio 2018.

De sociale medier anvendes i dag i høj grad i folkekirken til kommunikation internt og eksternt, og anvendelsen er stigende.

De primære behov vurderes at være at:

- sikre viden, retningslinjer og adgang til it-løsninger som grundlag for brugen af sociale medier
- øge anvendelse af de sociale medier til kommunikation
- skabe bevidsthed om it-sikkerhed.

Brugerne forventer i stigende grad at kunne anvende den type it, som de kender fra deres privatliv, i deres arbejdsliv. Derfor skal it kunne fungere, uafhængigt af hvilket udstyr brugerne anvender.

De primære behov vurderes at være at:

- skabe it-løsninger, der fungerer uanset brugerens teknologiske platform
- anvende fælles login til løsninger, uanset hvor de anvendes
- tilbyde løsninger, der kan anvendes alle steder, så brugeren ikke er bundet til et fast arbejdssted.

TEKNOLOGISKE TRENDS

Brugerne ønsker i stigende grad at anvende eget it-udstyr i deres arbejde, og de forventer at kunne anvende stadig flere digitale ydelser på eget udstyr.

De primære behov vurderes at være at:

- sikre, at it-løsninger i øget omfang kan anvendes på brugernes eget udstyr
- styrke evnen til at levere "velkomst-pakker" til nye brugere der gør det let at anvende de digitale muligheder.

Nye former for it-drift baseret på store fælles driftscentre og *cloudteknologi** forventes i stigende grad at blive anvendt, da disse former for it-drift er såvel økonomisk som kvalitetsmæssigt fordelagtige.

De primære behov vurderes at være at:

- øge mulighederne for at anvende servicebaserede driftsformer
- anvende *virtualisering** til effektivt at levere it-løsninger til brugerne.

De digitale mål

For perioden 2016-2020 er der med den digitale strategi opstillet 8 digitale mål.

Ved en indsats på disse 8 områder er det den overordnede målsætning at øge teknologiens bidrag og støtte til løsning af de kirkelige og administrative opgaver.

For hvert mål er der fastlagt effekter, som præciserer det ønskede udbytte ved realisering af målet.

I forhold til folkekirken er udvælgelsen af målene sket ud fra en vurdering af, på hvilke områder der på tværs af organisationen er størst behov for og/eller potentiale ved at forbedre eller styrke kirkelige opgaver ved anvendelse af digital teknologi.

I forhold til de administrative områder er der for Kirkeministeriet og folkekirken set på, hvordan digitalisering og anvendelse af teknologi kan indgå i en overordnet målsætning om at skabe åbenhed og gennemsigtighed i forvaltningen. En effektiv udnyttelse af ressourcerne har høj prioritet.

Med anskaffelse af it-løsninger til brug i Kirkeministeriet og stiftsadministrationerne tog ministeriet og folkekirken i 1985 nogle afgørende skridt ind

i den digitale verden. Med indførelsen af Den Ny Kirkebog omkring årtusindeskiftet kom sogne og provstier med. Endelig i starten af 2003 kom den første digitale platform til brug for menighedsrådene.

Den digitale strategi 2016-2020 er den niende it-strategi for folkekirken og Kirkeministeriet. Den adskiller sig fra de forrige ved, at 30 års erfaring med it har resulteret i en teknologimodenhed, som kommer til udtryk ved, at folkekirken og ministeriet er bevidste om, at den bedste effekt ved digitalisering og anvendelse af teknologi opnås, når it-værktøjer ses i en snæver sammenhæng med, hvordan mennesker kommunikerer og arbejder sammen.

Det betyder, at de digitale mål i meget høj grad har fokus på processer og effekt og i mindre grad på teknik. Populært sagt er teknikken blevet hvermandseje og en helt naturlig forudsætning for kommunikation og arbejdsprocesser. Succesen og effekten af digitaliseringen er derfor i højere grad afhængig af, hvordan teknikken bruges end af, hvad teknologien kan.

Digitale mål

Folkekirken som en nutidig del af samfundet - fortsat

Teknikken indgår i de digitale mål i en målsætning om, at ”det, vi kan privat, det kan vi også på arbejdet”.

Processerne indgår i form af krav om brug af metoder, som sikrer ensartethed og brugerinvolvering, men som også fører til mærkbare resultater som tidsmæssige eller økonomiske besparelser. It-Styregruppen er optaget af, at økonomiske besparelser synliggøres.

Desuden vil evaluering påvise, om ønskede effekter opnås.

Et digitalt mål består foruden af selve målsætningen af

Analyse, der beskriver situationen i dag, og hvorfor der er behov for forbedring

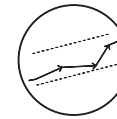
Indsats, der forklarer, hvilke konkrete forbedringer der skal ske for at opfylde målet

Effekt, som fastlægger, hvilken gevinst der ønskes opnået ved at realisere målet, og på hvilken måde de enkelte initiativer bidrager hertil.

#1 OPTIMAL IT-ANVENDELSE

Styrke dialog om behov og muligheder for optimal it-anvendelse

#2 KLAR FORVENTNINGSADFÆSTEMNING

Forventningsafstemning i organisationen med klare rammer for prioritering og styring af projekter

#3 FLEKSIBLE IT-VÆRKTØJER

Understøtte folkekirken og Kirkeministeriets arbejde og relationer med fleksible digitale løsninger

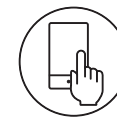
#4 BEDRE DIGITAL ARBEJDSPLADS

Styrke samarbejde og videndeling ved brug af den Digitale Arbejdsplads

#5 VELFUNKERENDE ARBEJDS-PROCESSER

Velfungerende arbejdsprocesser i hele organisationen

#6 BEDRE SELVBETJENING

Selvbetjeningsløsninger skal være brugervenlige og en fordel at anvende

#7 NEMMERE ADGANG TIL DATA

En forståelig datamodel og gode søgemuligheder skal lette adgangen til data

#8 IT-ADGANG UANSET UDSTYRSTYPE

Ensartet adgang til it-løsninger på tværs af platforme

#1 Optimal it-anvendelse

Styrke dialog om behov og muligheder for optimal it-anvendelse

Analyse

- Brugerinddragelse i gennemførelsen af projekter sker ikke i tilstrækkelig grad.
- De it-løsninger, der er i drift, kan udnyttes bedre ved en styrket kommunikation til brugerne.
- Dialog med brugerne om, hvordan brugernes idéer og nye teknologiske muligheder kan føre til nye løsninger, som kan styrke folkekirkens digitale tilstedeværelse, finder ikke sted.

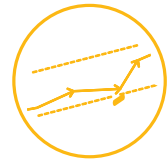
Indsats

- Der fastlægges klare krav om brugerinddragelse i projekter baseret på den fælles *it-projekt-model**.
- I samarbejde med folkekirken.dk skal brugernes viden om it-løsningerne øges på en måde, der er tilpasset de forskellige brugergrupper.
- Der etableres et koncept om hjælp til hurtig gennemførelse af mindre frontløberprojekter.
- Mere kommunikation om vellykkede projekter og gode eksempler på anvendelse af it-løsninger.

Effekt

- Større brugertilfredshed og effekt ved øget og bedre anvendelse af it-løsninger.
- Mere viden i Folkekirkens It om aktuelle brugerbehov og prioriteringer giver bedre løsninger.
- Fortroligheden med it-værtøjerne styrkes, og brugerne bliver mere selvhjulpne.

#2 Klar forventningsafstemning

Forventningsafstemning med klare rammer for prioritering og styring af projekter

Analyse

- Det er ikke tydeligt, hvilke it-projekter der aktuelt prioriteres.
- It-Styregruppen kan have vanskeligt ved at forklare udenforstående, hvordan it-projekter prioriteres.
- Der ønskes klare rammer for It-Styregruppens rolle i forhold til den overordnede prioritering af it-projekter.
- Der efterspørges klarhed om rammerne for samarbejde mellem Folkekirkens It og *folkekirkelige institutioner** samt om, hvilke kompetencer Folkekirkens It og andre parter skal bidrage med i samarbejdet.

Indsats

- It-Styregruppens rolle skal afklares med den målsætning, at gruppen fungerer som øverste beslutningsorgan i forhold til prioritering, igangsættelse og implementering af folkekirkelige it-projekter.
- Der indføres klare rammer for samarbejdet med folkekirkens institutioner, så det er tydeligt, hvad de involverede parter skal bidrage med.

Effekt

- Bedre organisatorisk forankring af *folkekirkelige projekter** ved at sikre It-Styregruppens evne til at kunne foretage prioriteringer på it-området for hele organisationen.
- Bedre samarbejde i organisationen støtter gennemførelse af projekterne.

#3 Fleksible it-værktøjer

Understøtte folkekirken og Kirkeministeriets arbejde og relationer med fleksible digitale værktøjer

Analyse

- Der opleves et stigende behov for at anvende digitale værktøjer til at understøtte det kirkelige arbejde, både til at styrke relationer og synlighed i forhold til folkekirkens medlemmer og til samfundet generelt – og til at udvikle en nutidig kirke.
- Lokalt efterspørges der hjælp og støtte til anvendelse af de it-værktøjer, der findes – og hjælp til lokalt at fastlægge egne rammer og strategier for brug af nye medier.
- Brugergruppen spænder fra brugere, der ønsker at arbejde rent digitalt, til brugere, der helst anvender papir.

Indsats

- Der etableres et udvalg af it-værktøjer, som de enkelte sogne frit kan anvende i det kirkelige arbejde.
- Folkekirkens It sikrer, at alle it-værktøjer lever op til krav om brugervenlighed og sikkerhed.
- Nye it-værktøjer skal gøre det attraktivt at arbejde digitalt.

Effekt

- Den digitale understøttelse opleves i alle dele af organisationen som et vigtigt bidrag til styrkelse af det kirkelige og administrative arbejde.
- Digitale processer kan spare arbejdstid og give en økonomisk gevinst.

#4 Bedre digital arbejdsplads

Styrke samarbejde og videndeling ved brug af den Digitale Arbejdsplads (DAP)

Analyse

- Der etableres i stigende grad samarbejder på alle niveauer og områder i folkekirken. Det opleves, at samarbejde besværliggøres af regler og it-løsninger, der ikke er forberedt til tværgående samarbejder.
- Der opleves et stigende behov for at dele informationer og koordinere inden for både formelle og uformelle samarbejder. Dette understøtter it-løsningerne ikke i tilstrækkelig grad.

Indsats

- It-løsninger skal understøtte forskellige og dynamiske samarbejdsformer på tværs af folkekirkens organisatoriske rammer. Når nye løsninger anskaffes, skal de opfylde krav om at kunne håndtere forskellige organiseringsformer.
- Eksisterende løsninger skal i videst muligt omfang tilpasses således, at de kan understøtte arbejdsopgaver og processer på tværs af folkekirkens struktur.
- Det skal sammen med brugerne afklares, hvordan samarbejde og videndeling understøttes bedst muligt, fx via videomøder.

Effekt

- Bedre understøttelse af nye samarbejdsformer - formelle som uformelle.
- Samarbejde og videndeling i folkekirken øges.
- Virtuelle møde- og grupperum sparer tid og penge.

#5 Velfungerende arbejdsprocesser

Velfungerende arbejdsprocesser i hele organisationen

Analyse

- Flere arbejdsprocesser opleves som unødigt besværlige bl.a. på grund af mangelfuld it-understøttelse.
- Arbejdsprocesser og tilhørende it-understøttelse på tværs af folkekirkens organisatoriske enheder er ikke tilstrækkeligt beskrevne og standardiserede; fx anvendes der forskellige ESDH-systemer.
- De gældende sikkerhedsmodeller i it-løsningerne, bl.a. den Digitale Arbejdsplads, opleves som besværlige, og kan være en begrænsning for anvendelse af løsningerne.

Indsats

- Implementering af mere effektiv understøttelse af arbejdsprocesser på tværs af organisationen, hvor processer og it-understøttelse er nøje samtænkt.
- Der følges op på de enkelte it-løsningers reelle opfyldelse af stillede krav, og der varetages aktiv opfølgning i forhold til den enkelte leverandørs leverancer.
- Der indføres en differentieret sikkerhedsmodel, hvor det er graden af fortrolighed i de oplysninger, der arbejdes med, som afgør sikkerhedsniveauet – ikke 'one-size-fits-all'.

Effekt

- Arbejdstidsmæssige og økonomiske besparelser i forhold til varetagelse af de administrative opgaver.
- Lettere adgang til den generelle information samt bedre beskyttelse af fortrolige data.

#6 Bedre selvbetjening

Selvbetjeningsløsninger skal være brugervenlige og en fordel at anvende

Analyse

- Selvbetjeningsløsninger opleves som besværlige at anvende.
- Det er vanskeligt for medarbejderne at hjælpe borgerne med at anvende selvbetjeningsløsningerne.
- Manglende brugervenlighed medfører ekstraopgaver for det administrative personale, og det betyder, at effektiviseringsgevinsten ikke kan høstes.

Indsats

- Selvbetjeningsløsninger skal gøres nemmere at anvende, og de skal være mere selvkomunikerende.
- En mere kontekstafhængig dialog i selvbetjeningsløsninger skal øge datakvaliteten i ansøgninger og anmeldelser.
- Hvor det er muligt, skal automatisk sagsbehandling erstatte manuelle arbejdsgange.
- Når der er behov for hjælp til en borger, skal medarbejderen have adgang til oplysninger om brugerens anvendelse og registreringer, fordi de er nødvendige for at yde kompetent bistand.

Effekt

- Betjeningsvenlige løsninger og hurtig sagsbehandling giver borgeren en god oplevelse.
- God datakvalitet og fuld digitalisering minimerer ressourceforbruget.
- Gode selvbetjeningsløsninger giver arbejdstidsmæssige og økonomiske besparelser.

#7 Nemmere adgang til data

En forståelig datamodel og gode søgemuligheder skal lette adgangen til data

Analyse

- Mange opgaver kan kun løses ved hjælp af data, som skal findes i forskellige systemer.
- Det er vanskeligt for brugerne at gennemskue, hvordan data udveksles mellem forskellige systemer, og hvor data vedligeholdes.
- Samme data kan have forskellige "navne", og det er ikke altid tydeligt, hvorfra data stammer, og hvordan data hænger sammen.
- Det er vanskeligt eller slet ikke muligt at søge i data på tværs af forskellige systemer.

Indsats

- Der skal udformes en datamodel målrettet de mere erfarne brugere. Datamodellen skal beskrive system- og datasammenhænge og udpege relevante datakilder.
- Data, som ofte indgår i opgaveløsninger, skal gøres tilgængelige via et fælles *datavarehus**, og det skal tydeliggøres, hvor og af hvem data vedligeholdes.
- Der skal fastlægges en fælles nomenklatur og implementeres søgeredskaber, der kan søge på tværs af systemerne.

Effekt

- Nemmere adgang til korrekte data, som kan reproduceres og udstilles over tid, øger kvaliteten i de opgaver, hvor data indgår.
- Nem og hurtig adgang til at sammenstille data fra forskellige systemer forbedrer styringsmulighederne.

#8 It-adgang uanset udstyrstype

Ensartet adgang til it-løsninger på tværs af platforme

Analyse

- Brugere anvender ofte andet it-udstyr end pc. På tværs af medarbejdergrupper anvendes smartphones, tablets, bærbare og stationære pc'er i forskellige kombinationer.
- Der er i dag begrænset adgang til it-løsninger fra andet it-udstyr end pc-arbejdspladsen.
- Foruden menighedsrådsmedlemmer og frivillige anvender mange medarbejdere eget it-udstyr i deres arbejde. Derfor er det af stigende betydning, at it-løsningerne kan anvendes på tværs af forskellige teknologiske platforme og it-udstyr.

Indsats

- Det skal være et krav, at nye it-løsninger på Kirkenettet kan anvendes med forskellige typer af udstyr.
- Eksisterende løsninger skal i videst muligt omfang gøres tilgængelige fra forskelligt udstyr.

Effekt

- Større brugertilfredshed ved at understøtte det it-udstyr, som brugeren foretrækker.
- Bedre understøttelse af mobilitet og fleksibilitet i opgaveudførelsen.
- Øget anvendelse af fælles løsninger forbedrer, som en sideeffekt, videndeling og kommunikation på tværs af folkekirken.

6

DIGITALE PRINCIPPER

Digitale principper

Digitale principper

De digitale principper

De digitale principper fastlægger fælles rammer og spilleregler for arbejdet med it og digitalisering i hele organisationen.

Principperne skal sikre den bedst mulige effekt af indsatsen på it-området.

Et princip er et kortfattet udsagn, der opstiller klare rammer for, hvordan der arbejdes med it og digitalisering. Princippet er beskrevet med en kort sætning for at kunne kommunikeres bredt i organisationen. Principper skal bidrage til at skabe sammenhæng i de beslutninger, der træffes på tværs af de enkelte initiativer.

Principper er vejledende og kan derfor fraviges, hvis det vurderes, at fordelene ved at fravige princippet klart opvejer ulemperne. Populært kaldes dette "følg eller forklar", da der kun kræves argumentation i forhold til et princip, hvis det fraviges. Fravigelsen skal indgå i den samlede vurdering af det enkelte initiativ eller projekt.

Et princip består af:

Princip, en beskrivelse, der kort uddyber, hvad der menes med princippet

Rationale, der forklarer, hvorfor princippet er valgt

Konsekvens, der beskriver, hvilken adfærd der kræves for at efterleve princippet.

01

IT-STYREGRUPPEN PRIORITERER PROJEKTERNE

02

VI HAR ÅBENHED OM DEN AKTUELLE IT-PROJEKTPORTEFØLJE

03

ALLE IT-LØSNINGER KAN ANVENDES PÅ TVÆRS AF ORGANISATION OG IT-UDSTYR

04

ENKLE LØSNINGER FREM FOR MEGEN FUNKTIONALITET

05

VI BASERER VORES IT PÅ STANDARD-LØSNINGER/-PRODUKTER

06

VI MULIGGØR FLEKSIBEL DELING AF RELEVANTE DATA

07

IT-LØSNINGERNE HJÆLPER BRUGERNE TIL AT AGERE SIKKERT

08

VI SIKRER TYDELIG AFSLUTNING OG EVALUERING AF ALLE IT-PROJEKTER

Samarbejde og styring

#01 It-Styregruppen prioriterer projekterne

Princip

- Med vedtagelsen af en flerårig handlingsplan er det It-Styregruppen, som prioriterer og beslutter, hvilke projekter der skal gennemføres.
- Når større it-projekters succes er afhængig af en sideløbende organisatorisk forandring, skal it- og organisationsprojekterne organiseres i et *program**.
- Projekterne i et program skal hver især indeholde alle udgifter forbundet med gennemførelse af projektet, interne såvel som eksterne. I programmet konsolideres den samlede projektudgift.
- Handlingsplanen fastlægges i forbindelse med budgetlægningen, og den skal som minimum omfatte budgetåret samt 2-3 "overslagsår".

Rationale

- Der sikres både organisatorisk og ledelsesmæssig forankring af de igangsatte it-projekter og initiativer – på tværs af de administrative og folkekirkelige domæner.
- Ressourceforbruget til nye initiativer og til vedligeholdelse og videreudvikling af eksisterende løsninger afstemmes i forhold til de personalemæssige og økonomiske ressourcer.

Konsekvenser

- Folkekirkens It skal i kvartalsrapporter til It-Styregruppen redegøre for fremdrift, status og væsentlige afvigelser på større projekter.
- Beslutninger, der væsentligt ændrer rammerne for et projekt, fx dets omfang, tidshorisont, tidsplan, økonomi m.m., træffes af It-Styregruppen.

01

02

Samarbejde og styring

#02 Vi har åbenhed om den aktuelle it-projektportefølje

Princip

- Det skal være tydeligt for alle, hvilke it-projekter projektporteføljen består af.
- Uden at svække en sund konkurrence skal projektøkonomien være åben og omfatte alle relevante udgifter – interne såvel som eksterne.

Rationale

- Gennemsigtighed i porteføljestyringen giver indsigt i den samlede ressourceanvendelse og bidrager dermed til en bedre forventningsafstemning i organisationen.
- Ressourceforbruget i form af penge og inddragelse af medarbejdere er vigtige parametre, når prioritering af projekter skal ske.

Konsekvenser

- Alle it-projekter – både de administrative og dem, der rettes mod det kirkelige arbejde – prioriteres i en åben og transparent proces. Denne prioritering tager udgangspunkt i fastlagte, kendte og objektive kriterier.
- En oversigt over kommende, igangværende og nyligt afsluttede it-projekter gøres tilgængelig på kirkenettet.dk.

Brugervenlighed og arkitektur

#03 Alle it-løsninger skal kunne anvendes på tværs af organisation og it-udstyr

Princip

- It-løsninger med samme funktionalitet og grænseflade bør kunne anvendes på tværs af sogne, provstier og stifter.
- Det tilstræbes, at alle it-løsninger kan anvendes på den type udstyr, som brugeren foretrækker.

Rationale

- Anvendelsen af de samme løsninger på tværs af organisationen understøtter samarbejdet og opfattelsen af at arbejde i samme organisation
- Brugere forventer og stiller krav om, at de tilbudte løsninger er fuldt tilgængelige, uanset om adgang foregår fra en pc, smartphone eller tablet.

Konsekvenser

- Brugere kan udveksle erfaringer, lære af hinanden og blive mere selvhjulpne.
- Løsninger, der kan anvendes fra alle platforme, øger brugernes mobilitet og bidrager til øget effektivitet/mindre forbrug af arbejdstid.
- Der skal stilles krav om platformuafhængighed for de nye systemer.
- Eksisterende løsninger skal om muligt gøres tilgængelige via *web** og/eller virtualisering.

03

04

Brugervenlighed og arkitektur

#04 Enkle løsninger frem for megen funktionalitet

Princip

- Maksimal brugervenlighed og den kortest mulige implementeringstid sikres bedst med it-løsninger, der fokuserer på at understøtte de væsentligste krav til funktionalitet frem for at understøtte alle krav.
- Når kompleksitet er nødvendig, bør faseopdeling overvejes til forenkling af processen. Med faseopdeling kan anvendelige komponenter idriftsættes trinvist.
- Ansvar for it-leverancen og den organisatoriske implementering bør så vidt muligt adskilles.

Rationale

- Ejerskabet til arbejdsgange skal ligge der, hvor arbejdet udføres.
- Når løsninger skal kunne alt, er der risiko for, at ressourcerne bruges på det, der forekommer sjældent.
- Faseopdeling og trinvis ibrugtagning er en god sikring af, at løsninger og arbejdsgange kommer til at passe sammen.

Konsekvenser

- Der stilles krav om modulær opbygning af systemer, der muliggør løbende udvikling af ny funktionalitet.
- Der stilles krav om høj *konfigurerbarhed** i løsningerne, sådan at processer kan ændres uden it-udvikling.
- Når projekternes størrelse begrænses, minimeres den økonomiske risiko.

Samarbejde og styring

#05: Vi baserer vores it på standardløsninger/-produkter

Princip

- Som udgangspunkt baseres it til Kirkenettet på standardløsninger/-produkter.
- Hvis der ikke findes standardløsninger, der dækker behovet, skal udvikling ske ved hjælp af standardværktøjer*.
- Ved udviklingen sikres overholdelse af gængse standarder for brugervenlighed, design og tilgængelighed.
- Brugere og/eller fokusgrupper skal medinddrages tidligt i processen.

Rationale

- Ved at vælge standardløsninger sikres det bedst, at løsningerne bliver videreudviklet og serviceret samt at anskaffelses- og driftsudgifter kan begrænses.
- Når løsningerne lever op til gængse standarder, er det nemmere for brugerne at benytte dem, fordi de er genkendelige og virker og ser ud som andre systemer.

Konsekvenser

- Ved valg af standardløsninger kan det være nødvendigt at tilpasse eller ændre eksisterende arbejdsgange.
- Til brug for egenudvikling vedligeholdes en oversigt over de værktøjer, som bør benyttes.
- Det skal tilstræbes, at løsninger og værktøjer holdes ajour med versionsopgraderinger.

A large, bold, white number '05' is centered on a solid grey rectangular background.

06

Brugervenlighed og arkitektur

#06: Vi muliggør fleksibel deling af relevante data

Princip

- Kirkenettets it-løsninger skal som udgangspunkt gøres så åbne, som det er muligt.
- Hvis it-løsninger med fordel kan modtage data fra eksterne systemer, åbnes der op for det. Hvis data i it-løsninger kan bruges af andre systemer, stilles de til rådighed via en *snitflade*^{*}.
- Folkekirkens It skal, så vidt det er muligt, sikre, at løsninger i Kirkenettet kan sameksistere med løsninger, som institutionerne selv anskaffer.

Rationale

- Ved at dele data via en åben snitflade undgås dobbeltindtastninger. Det øger datakvaliteten og sparer ressourcer.
- Samvirke mellem systemer i Kirkenettet og andre systemer giver plads til andre leverandører end Kirkenettets, og øger konkurrencen.

Konsekvenser

- Ved implementering af it-løsninger skal det vurderes, om data kan eller skal udveksles med eksterne systemer.
- Det skal vurderes og gøres tydeligt, hvor og af hvem data vedligeholdes.
- Åbne snitflader bliver tilgængelige, hvor det er muligt og relevant.

Informationssikkerhed

#07: It-løsningerne hjælper brugerne til at agere sikkert

Princip

- It-løsninger skal vælges, indrettes og implementeres sådan, at brugerne hjælpes til at agere sikkert i forhold til de risici, som anvendelse af it udgør.
- Det er typen af data, der afgør, hvilken grad af sikkerhed der skal være.

Rationale

- Enhver it-løsning skal indrettes, så det er tydeligt for brugerne, hvilken grad af sikkerhed de skal arbejde med, og hvilket ansvar de har for at sikre informationer og data.
- Folkekirkens It bistår de institutionsansvarlige med at sikre informationssikkerheden.
- Når persondata behandles, skal det ske sikkert. I andre tilfælde kan sikkerhedsniveauet være lavere.

Konsekvenser

- It-sikkerhed tænkes ind fra start i alle it-projekter.
- Der tages løbende initiativer til at sikre brugernes opmærksomhed på og forståelse af it-sikkerhed.
- Kontrol af brugerrettigheder og overholdelse af sikkerhedsforanstaltninger skal udføres løbende.
- Folkekirkens It revurderer løbende den generelle it-risikovurdering.

07

08

Samarbejde og styring

#08: Vi sikrer tydelig afslutning og evaluering af it-projekter

Princip

- Efter implementering gennemføres en formel afslutning af det enkelte it-projekt med inddragelse af relevante interessenter. Afslutningen skal indeholde en evaluering af projektets forløb, udgifterne og de opnåede effekter.

Rationale

- Ved at gennemføre en formel afslutning af et it-projekt sikres en fælles forståelse af projektets status blandt alle interessenter. Det skaber klarhed over, hvornår et projekt afsluttes og lukkes.
- En fast proces for evaluering sikrer erfaringsopsamling på tværs af de enkelte it-projekter, og evalueringsprocessen tydeliggør, om de ønskede effekter er opnået.

Konsekvenser

- Ved månedlig gennemgang af alle igangværende projekter indstilles relevante projekter til afslutning. Afslutningsfasen igangsættes som beskrevet i it-projektmodellen.
- Den udarbejdede projektevaluering behandles i Folkekirkens It og er tilgængelig for It-Styregruppen
- Større projekter evalueres og afrapporteres efter aftale med It-Styregruppen.

Begrebs- og ordforklaring

Cloud	Betegnelse for drift af it-løsninger, der sker i meget store driftscentre, hvor mange tusinde kunder fra ofte forskellige lande bruger de servere, som driftscentret består af.
Datavarehus	Et system (database), der opbevarer oplysninger (data) fra forskellige systemer på en struktureret måde, og som giver mulighed for eksempelvis at kombinere oplysninger om løn med oplysninger om økonomi.
Den fælles projektmodel	Kirkeministeriet og folkekirken og herunder Folkekirken's It anvender en fælles projektmodel, der tager udgangspunkt i Prince2-projektmodellen.
Folkekirkelige projekter	Projekter som understøtter det kirkelige arbejde og herunder menighedsrådenes styrkelse af liv og vækst i sognene.
Folkekirken's institutioner	Sogne/kirkegårde/menighedsråd, provstier og stifter foruden institutioner som Folkekirken's Uddannelses- og Videnscenter og kirkemusikskolerne m.fl.
Kirkenettet	Betegnelsen for det interne datanet og de systemer, som kan anvendes af ansatte i folkekirken og ministeriet og de folkevalgte i menighedsrådene m.fl.
Konfigurerbarhed	Muligheden for at tilpasse en standardløsning uden at foretage egentlige programændringer. Sker som oftest ved at sætte parametre, som styrer, hvordan programmet fungerer.
Platform	Anvendes i forskellige sammenhænge. Eksempelvis når brugerne skal kunne anvende løsningerne, uanset hvilket udstyr (=platform) de anvender eller på tværs af operativsystemer (=platforme) som Windows, iOS og Linux.

Program	Programorganisering giver mulighed for at skabe en entydig og effektiv styring på tværs af gensidigt afhængige projekter.
Snitflade (åben)	En egenskab ved et program, der sætter programmet i stand til at udveksle data med andre programmer, der også har en snitflade. Snitflader skal være defineret således, at programmerne er enige om, hvordan eksempelvis en adresse er opbygget (vejnavn, vejnr, etage, by, postnr. og postdistrikt). Når snitfladens definition/opbygning er tilgængelig for alle, er den "åben".
Standardløsning	En løsning (eksempelvis et økonomisystem) der købes, som det er. Standardløsninger er som oftest meget udbredte og anvendes af mange.
Standardværktøj	Et programmeringsværktøj, der er udbredt og anvendes af mange. Standardværktøjer kan anvendes til udvikling af løsninger, der ikke findes som standardløsninger - eksempelvis et system til forvaltning af gravstedsaftaler (GIAS).
Virtualisering	Som oftest en teknik, der betyder, at én fysisk server kan indeholde flere (virtuelle) servere, der hver især kan afvikle et eller flere programmer.
Web	Betegnelsen, der anvendes om programmer, der anvendes via et netværk (eks. internettet), og som er baseret på det princip, at programmet ligger centralt (på en server) og betjenes via en webbrowser på pc, tablet eller smartphone. Webløsninger stiller større krav til dataliner, hvilket endnu er et problem i folkekirken i de sogne, der er beliggende i de tyndest befolkede egne af landet.

DIGITAL STRATEGI 2016-2020

for Kirkeministeriet og folkekirken

Kirkenettet er betegnelsen for det it-netværk og de it-systemer, som anvendes i Kirkeministeriet og folkekirken.

Kirkenettets brugere er ca. 4.000 præster, kirkefunktionærer og ansatte i stiftsadministrationerne m.fl. samt i Kirkeministeriet. Herudover er det ca. 13.000 medlemmer af menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd foruden præster i Danske Sømands- og Udlandskirker.

Kirkenettet omfatter mere end 2.500 installationsadresser overalt i Danmark.

Digital Strategi 2016-2020 er blevet til i et samarbejde med Rambøll Management A/S.

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE OG PRODUKTION
Hanne Grønne, Danmarks Kirkelige Mediecenter

FORSIDEBILLEDE
Ebbe Kyrø, Nexus kommunikation A/S

Udgivet marts 2016 af Folkekirkens It
6.000 eksemplarer

FOLKEKIRKENS IT

Rådhusstræde 2
1466 København K
CVR nr. 2720 6808
f-it@km.dk · www.kirkenettet.dk

Kirkeministeriet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
CVR nr. 5974 3228
km@km.dk · www.km.dk